

STÂNCA ROȘIE

(ROMANUL FOTINIEI SANDRIS)

IV

În dimineața următoare, Anghelos se trezi de vreme.

Luă ceasul de pe scrin, și la lumina slabă ce intra printre canaturile închise, văzu ora. Șase și zece. Ei! cum de n'a venit încă Fotin! să-l deștepte?

Era tare dispus să se scoale chiar atunci, dar îi fu teamă să nu-l audă vara lui din odaia alăturată și să nu vie. Rămase deci în pat, așteptând-o, gata să se prefacă iar că doarme, îndată ce s'ar fi auzit pași afară pe coridor.

O doria... Voia s'o vadă, ca și ieri, matinală, sglobie, veselă, cu un pumn de petale de trandafiri și cu un sărut... Azi avea de gând s'o îmbrățișeze și s'o sărute și el fără doar și poate. O dorea... Incepu s'o dorească mult și cu înfrigurare.

Așteptă o jumătate de oră, un ceas... nimic! Liniște peste tot. Și e șapte ceasul... Nici la șapte deci n'avea de gând să vie?... Iși pierdu răbdarea și strigă:

— Ei, Fotin! Încă nu te-ai sculat?

— A! bună dimineața! răspuse vocea verișoarei dinăuntru, — o voce limpede, simpatică, dar groasă ca de băiat. Cum de te-i trezit așa de vreme? Și eu mă pregăteam tocmai să viu să te trag de picior!

Na-ți-o frântă... Ii venea să crape; dar își prefăcu mânia în bunăcuviință:

— Ce tot vorbești? zise. Eu sunt treaz de un ceas și vă aștept.

— Un ceas? Și de ce n'ai venit atunci să mă scoli?

Na-ți-o frântă, iarăși. La asta, nerodul, nu se gândise.

— Dar nu m'am sculat încă, — o lămuri; Mimis ce face?

— Nu dă niciun semn de viață.

— Dragă, spuneți-mi mai bine că sunteți toți niște somnoroși! strigă Anghelos, sărind din pat. Acum e ora șase?

— A! păi astăzi e Duminică, zise Fotin, și Duminica întotdeauna dormim ceva mai mult. Fie; scoală-te acum... te-ai sculat... Bate și lui Mimis să se scoale și el... Mergem la biserică.

— La care biserică? întrebă Anghelos neliniștit.

— La a noastră... nu ți-am spus? Am chemat azi un preot să facă slujbă anume pentru tine.

Anghelos se liniști... Adevărat, o slujbă la capela familiei trebuia să aibă și ea farmecul ei. Și bătura la ușa lui Mimis. Tânărul se trezi; și aducându-și aminte de ce i-au fost turburate așa de cu vreme visele lui de Duminecă, blestemă și pe popă și tot neamul lui.

Anghelos era îmbrăcat, când, cu un «e voie?», de formă, fără răspuns, Fotin deschise ușa și dădu buzna înăuntru. El o văzu și rămase înlemnit... Astăzi era metamorfozată, alta! Purta o adevărată toaletă. Un costumăș de mătase și în, cenușiu, de culoare foarte dulce, cu fâlfâiri argintii, împodobit pe ici, pe colo cu un albastru deschis de mătase. O pălărioară foarte elegantă, foarte simplă, de paie subțire alb-argintiu cu o ghirlandă de flori de un albastru deschis. În mână, o umbreluță de zăpadă cu fundă albastră pală și la gât lanțul de aur cu pietrele albastre. Însă rochia era ceva mai lungă decât cele pe care le purta în fiecare zi; de dedesubt gamba apărea numai atât cât să poată fi ghicită partea cea mai frumoasă, acoperită; și bustul mic era strâns într'un corset, care subția mijlocul și rotunjea pieptul bogat și șoldurile sănătoase. Această frumoasă îmbrăcămintă învăluia fecioara ca într'o

grație de Afrodită și o arăta mai plină, mai mare. Pieptul chiar, ridicat sus, se umfla atât de mult, că poate, — dacă ai fi judecat foarte aspru, — însemna față de statura ei o oarecare desarmonie. Dar tocmai pentru un ochiu, care încetase să mai mângâie corpul fetei cu o bucurie nevinovată, umflătura aceea înțeptoare era o nouă frumusețe.

— Ce-i asta? zise Anghelos. Ia stai nițel... Dar tu ești azi o zeiță!... Bună dimineța!

Ii dădu un sărut plesnit pe obraz. Ii veni să-l dubleze, dar îi fu teamă să n'o sperie, și se înfrână. Ea însă, cașicum îi ghicise buna dispoziție, — și foarte bucuroasă de complimentele lui, — îi oferi și obrazul celălalt.

Anghelos, după ce o îmbrățișase o clipă, se retrase puțin, îi puse mâna pe umărul lat, vânjos, și o privi drept în ochi.

— În sfârșit iacă, îți spun, ca să te liniștești odată, îi zise pe neașteptate. Ești o fată frumoasă; ești cea mai frumoasă fată din câte am văzut în viața mea.

— Ce mai lingușire! strigă Fotini; și repede, râzând, se depărtă câțiva pași cașicum i-ar fi fost silă de lingușitor.

În fond însă, n'avea nicio îndoială de impresia pe care o făcuse asupra vărului ei. O spuneau asta, fără voie, ochii ei, cari străluceau de bucurie; și trandafirii obrazilor cari picurau sânge.

— Nu mă crezi?

— Ce să cred? Tu cazi dintr'o extremitate în alta. Alaltăieri eram urâtă, astăzi...

— Ași, niciodată n'am spus că ești urâtă!

— Dar între ceea ce ai spus și ceea ce spui acum...

— Da, de sigur, este o oarecare deosebire... În sfârșit, asta este. Imi pare rău însă că-mi ești vară și nu-ți pot arăta în alt fel, dacă spun drept sau nu.

Fotini își dădu seamă îndată de înțelesul acestor cuvinte. Și răspunse cu un râs sglobiu, atât de vesel, dar și atât de straniu, încât Anghelos, deși râdea și el, fu cuprins de mirare. Ea se gândise în sine: «Dar, omule, nu s'ar fi potrivit vârsta!» Un asemenea gând însă Anghelos era greu să-l ghicească, — cel puțin în clipa de-atunci.

Așa îi găsisese Mimis.

— Dar ce faceți, frate, atâta timp? N'auziți pe tăicuțu că vă cheamă din grădină?... Preotul ne așteaptă.

— Și cafeaua noastră cu lapte? întrebă Anghelos.

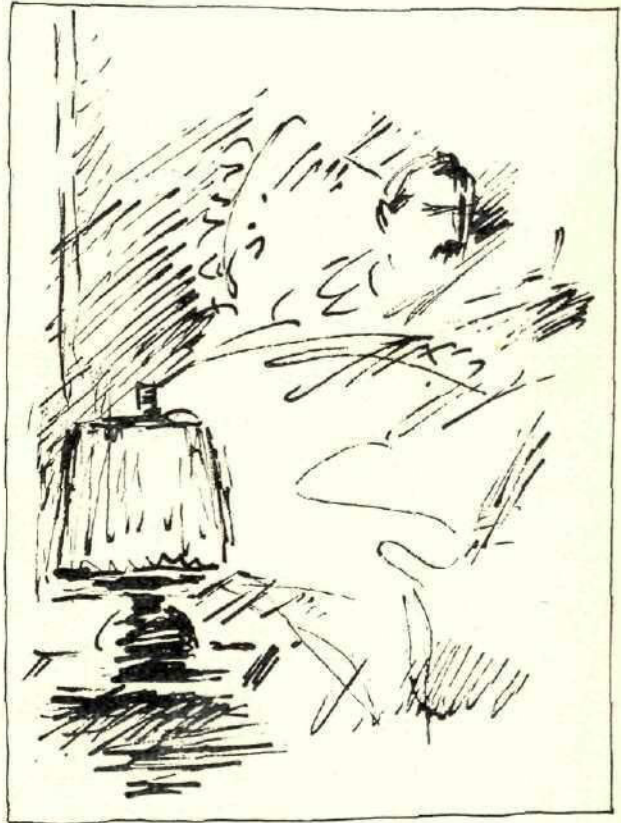
— Ce mai creștin, domnule! se miră Fotini; vrea să bea întâiu lapte și pe urmă să se ducă la biserică. Dar atunci cum ai să iei anafora?

Anghelos încreți gura, deschise ochii mari și nu scoase niciun cuvânt.

Coborîră, și cu toții împreună porniră pe o potecă a livezii de măslini. Era o zi dulce, cu soare strălucitor, cu cer senin, și fără prea mare căldură.

Undeva trebuie să fi plouat și adierea dimineții aducea numai răcoare. Fotini nu simți nevoia să-și deschidă umbrela. Doamna Sandris însă, ținea, măreață în rochia ei neagră de mătase, cu o mână brațul bărbatului ei, iar cu cealaltă umbrela deschisă, împodobită cu dantele, cu aer de sărbătoare, ca un uranisc de icoană.

Anghelos și cu Fotini mergeau înainte. Iar Mimis în costumul lat de flanelă marinărească, cu gulerul mare scrobît și cu o cravată albă fâl-fâitoare, când mergea cu ei, când alerga cu ceilalți, când rămânea în urmă, cu pasul rar și gânditor.

Iși pierdu răbdarea și strigă

La marginea livezii, spre drumul cel mare, apăru veselă bisericuța și alături o căsuță veche, vopsită și ea în colorile vilei.

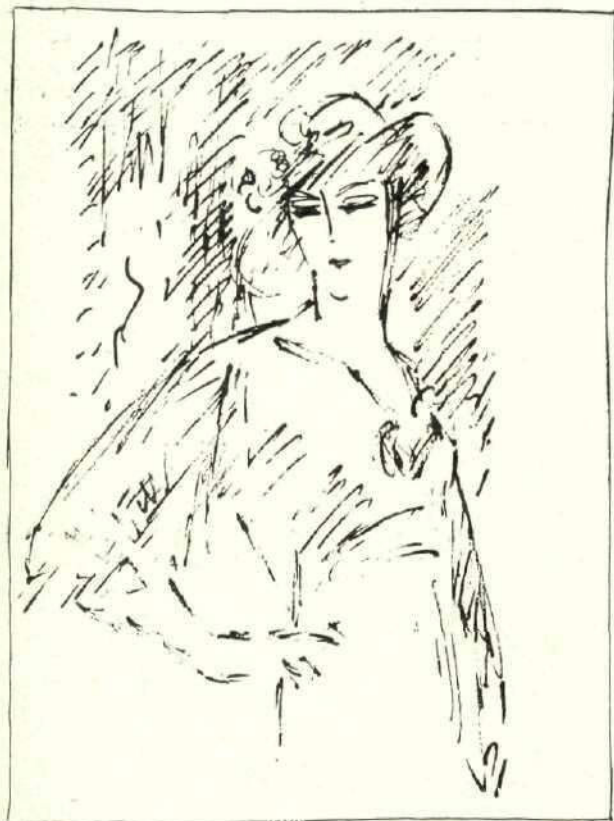
— Aici, la căsuța asta, veneau altădată, în fiecare primăvară, bunicul și bunica — explică Fotini. — Bunicii, știi, îi zicea și ei tot Fotini... Pe urmă tăicuțu a zidit casa în care stau. De sigur, biserică trebuia să fie mai aproape de noi... colo sus... Dar odată ce am zidit-o aici, ce să-i faci!

— De ce n'ați zidit vila aici în vale, zise Anghelos ca să rădă.

— Ce tot spui! făcu Fotini care luase lucrul cam în serios. În groapa asta? Și fără să aibă

vedere spre mare? Ași! Unde-i aerul și perspectiva dela Stânca Roșie? Eu, ce să-ți spun, în vale n'as putea să trăesc nici măcar o lună!

Tânărul o privi. Da, exteriorul ei, talia toată, avea acel aer tainic, mândria firească a făpturii, care din copilăria fragedă e obișnuită să tră-

... exteriorul ei, talia toată, avea acel aer tainic...

iască pe înălțimi. Și se gândi, pentru întâia oară că și sufletul trebuia să-i fie tot așa de înălțat și că tot așa n'ar putea nici el să se scoboare nici o clipă!

Biserica era plină. Aproape tot personalul vilei și destui țărani din apropiere, îmbrăcați în straiele lor negre de duminică, așteptau în picioare și în tăcere sosirea *boierilor* ca să înceapă slujba. Femeile, cu basmalele colorate pe cap, ocupaseră cele câteva strane din fund. Copiii se jucau încă afară în mica piațetă din fața bisericii. Preotul, în altar, făcea Proskomidia. Și un clopot micuț, atârnat sus, pe un eșafodaj roșu, care se termina la vârf cu o cruce, răspândea cântece monotone și dulci.

Capetele se plecară cu respect la trecerea *boierilor*. Fotini se duse drept la icoana de argint a Sfintei, întronată lângă altar și prinse un buchet de trandafiri nemirositori. Apoi familia toată se așeză

la rând la locul obișnuit, pe o estradă scundă așternută pe jos cu un covor și în fața unei bănci mici, acoperită cu stofă roșie. Curând, preotul trase singur cortina purtătoare de cruce a altarului și începu *Binecuvântată este împărăția...*

— Ce păcat! zise Fotini, după ce-și făcu semnul crucii, lui Anghelos care stătea la spatele ei; n'am putut să termin până astăzi acoperământul Sfintei Mese!... Acum cine știe când mai slujim iar!

— Nu ți-am spus că lucrurile astea nu se termină niciodată? murmură Anghelos.

— A, nu! Am să-l termin! asigură Fotini.

Slujba își urmă cursul. Anghelos asculta adânc și ciudat emoționat... Sufletul său complex, cu nenumărate cute, era în același timp în stare, și aproape fără motiv, să recadă din extazul misticismului în visarea dorinței de carne, și îndată iar, din cele materiale să se înalțe la cele eterice. Iată acum; slujbașul respectabil, cu barba lui de argint și cu patrafirul alb, — cântărețul cu vocea dulce, cu figura blândă și ascetică, — bucuria religioasă și evlavia care domnea în mica, dar simpla și gătită bisericuță, — mireasma alinătoare a tămâiei care se înalța în fumuri albastre aurite de soare, — luminile lumânărilor și ale candelelor, atât de palide la lumina zilei, — și mai presus de toate luarea aminte neclintită a Fotiniei la vorbele sfinte care se citeau cu smerenie sau se cântau armonios, — toate acestea îl pătrunseră ca și razele policrome prin cristalele micului candelabru. Vechiul sclav creștin, care dormita într'însul, se trezise. Și încetul cu încetul îl inunda, trup și suflet, un simțământ dulce de seninătate și de umilință. Astfel închinăciunea aceea de dimineață îi pricinuia aproape plăcere; și și-ar fi mărturisit în întregime farmecul ei dacă n'ar fi simțit-o slăbită de o oarecare rușine și remușcare.

Numai acolo putu iarăși să privească pe Fotini fără fiorul păcatului, fără furtuna dorinței, ca înainte, cu bucurie curată, cu dragoste senină, cu admirație neprihănită. Trupul ei i se părea mai slab, mai imaterial, numai suflare. Privi de vreo două, trei ori fața ascetică, de care în orice altă parte ar fi fost întărâtat, când, obosită, fecioara se întoarse la locul ei, ca o frumoasă agiografie. Și în același timp fu mișcat de o simțire de milă față de nevinovata și neștiutoarea făptură, de care, deși mai mult în gând, abuzase în chip nevrednic; și-și zise că nu trebuie să se lase cuprins cu totul de patimă; și făgădui conștiinței revoltate, că de acum înainte va alunga și va învinge ispita.

O, cât de ușor i se părea în momentul acela al atoniei, al seninătății, al smereniei!

Dar a fost numai o clipă și trecu.

După terminarea slujbei, de îndată ce ieșiră afară la aer liber, pe care nu-l mai aromatiza tămâia, de îndată ce Fotini își regăsi râsul, vocea,

buna ei dispoziție, nebunia și corpul, — tânărul mereu lângă dânsa, începu din nou s'o fure cu coada ochiului, plin de dorință, și s'o atingă pe ascuns cu înfiorare.

În fiecare Duminică dimineața, când îngăduia timpul, domnul Sandris obișnuia să facă o plimbare cu fiică-sa, călare. Sezonul nu era înaintat și puteau să dea și azi o mică raită fără să nădușească mult.

Fotini se cam codea, fiindcă nu voia să-și lase vărul singur «în zi de duminică». Din același motiv și prea politicosul d-l Sandris se prefăcu că-i e lene. Anghelos însă îi rugă cu atâta stăruință să nu-și strice pentru el deprinderea, că în cele din urmă se hotărîră. Și după ce prânziră toți în chioșc, — și preotul cu barba de argint cu ei împreună, — d-l Sandris și Fotini intrară în casă să se pregătească.

Peste puțin tropăituri de copite nerăbdătoare se auziră din spre micul podiș din fața vilei.

— Vrei să mergem, să-i vedem cum pornesc? propuse Mimis.

Anghelos îl urmă cu nespuse plăcere; și cum ieșiră, prin gardul grădinii văzu o priveliște minunată.

Nionios, vizitiul, ținea de frâu o iapă mică, bălană. Fotini, îmbrăcată în negru de sus până jos, se pregătea să se sue pe cal. Puse un picior pe scară, își rezemă mâna pe umărul lui Nionios și se așeză în șea sglobie, ușoară și veselă. Apoi se aplecă într-o parte și într'alta, mlădioasă, își așeză rochia lungă, o întinse după cum voia, luă în mâini hăturile și se întoarse o clipă să vadă dacă tatăl ei încălecăse. Numai atunci văzu pe Anghelos cu fratele ei, le zâmbi și le trimise câte o sărutare.

— Ați venit? zise; și eu mă pregăteam să strig după voi.

— Dar se putea să te lăsăm să pleci fără să venim să te admirăm? zise Mimis făcându-i cu ochiul.

Anghelos rămase în extaz. Costumul negru de amazoană îi ședea de minune. Cu nici o altă rochie nu străluceau mai bine colorile ei vii. Își ridicase la spate părul auriu și-l acoperise cu o pălărie bărbătească, înclinată cu grație spre frunte. Costumul acela o făcea mai mare, mult mai mare de cum era cu toaleta de dimineață, — o adevărată femeie. Și pe când ședea așa, solid, bustul ei părea mai înalt, iar umerii mai largi și frumos conturați.

În sfârșit, domnul Sandris, cu jambierele lui cenușii și panamaua galbenă se grăbi să încalce, și atunci, cei doi cai, cu pasul liniștit, intrară unul lângă altul pe drumul platanilor.

— Au revoir!

— Călătorie sprâncenată!

Peste puțin iapa începu să meargă în trap și

lăsă calul în urmă. Din depărtare, Anghelos vedea cum bustul frumos se legăna ritmic și se depărta. Din dreapta și din stânga, ramurile verzi, pline de lumină și cu aerul de sărbătoare, se aplecau, ca și cum salutau trecerea într'aripată. Și în curând viziunea neagră-blondă dispăru la cotitura drumului.

O melancolie cuprinse atunci pe Anghelos, ca și cum se pomenise deodată singur. Ii părea rău că o lăsase așa de ușor să-i scape. Și pe când se întorcea la chioșc, împreună cu Mimis, întunecat, mâhnit pentru întâia oară, ca să urmeze convorbirea cu mătușa lui și cu preotul, îi trecu ca un fulger prin minte o idee:

— Parcă am s'o iubesc cu adevărat?

Și aproape simultan adăugă:

— Cu atât mai bine.

Cât de anostă i se păru tovărășia în chioșc! De necaz, începu cu foarte multă politețe să ironizeze pe preot și-l făcu să se retragă, cu foarte

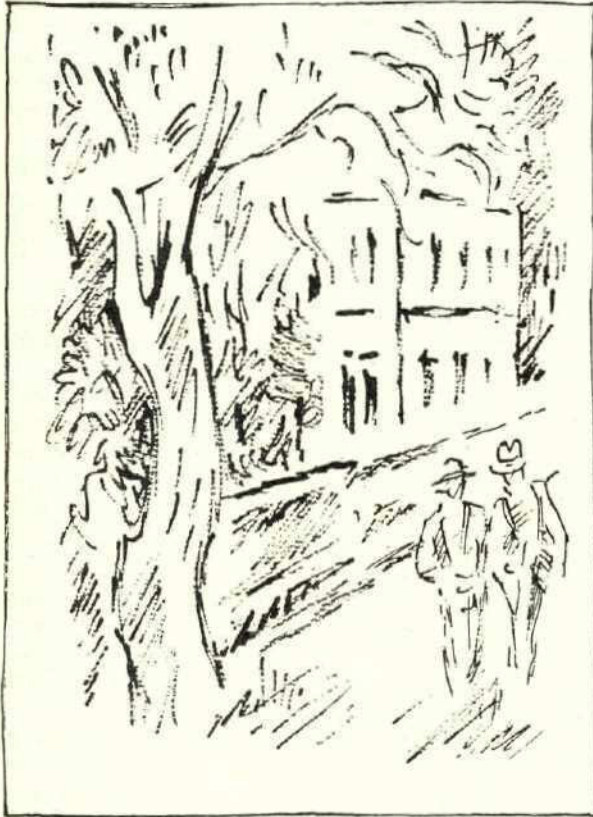
... cu toții împreună porniră pe o potecă...

multă politețe și el, cu o oră mai de vreme. Din nenorocire, nu-i putea face la fel și mătușii. Era dator să-i răspundă la toate întrebările și, în timp ce urmărea viziunea blondei amazone, pe care o vedea mereu în gând, alergând în galop pe sub smaraldele frunzișurilor și safirele cerurilor, — era

dator să-i vorbească despre o mie de lucruri lipsite de orice interes și supărătoare, despre viața din Atena, despre casa, despre averea, până și despre căsătoria lui.

Dar la cel dintâiu prilej când mătușa rămase tăcută, ca să se gândească la o nouă întrebare, Anghelos se întoarse către Mimis.

— Mă doare puțin capul, îi zise; vrei să ieșim pe afară?

Și pe când o pornită pe drumul platanilor

— Vai, copilul meu! strigă doamna Sandris; de ce nu mi-ai spus atâta timp, ci ședeai aici să te amețești? Hai, Mimis dragă, duceți-vă puțin la aer curat. La revedere. Până la Sânt-Nicolae să vă duceți, că-i tare frumos.

Numai lângă Mimis, Anghelos putea acum să mai găsească un pic de mângâiere. Ii semăna atât de mult! Și pe când o porniră pe drumul platanilor, se apropie de el cu o frăgezime tristă, și-l luă de braț, așa cum obișnuia să ia uneori pe Fotini. În două, trei rânduri chiar, ca dintr'o greșeală voită, sau dintr'o deprindere inconștientă, strânse mângâietor mâna vânjoasă a efebului. Dar nu simți nimic altceva, decât o nesfârșită și desamăgitoare deosebire.

Carnea lui mușchiuloasă era rece ca de marmoră. La apăsare nu reacționa decât massă aspră și nu spunea nimic simțământului mai adânc, iu-

ditor de carne și desfătare. Pe câtă vreme, ori unde și oricând ar fi atins pielița fecioarei, fie goală, fie acoperită, — ori unde și oricând ar fi strâns carnea ei tânără, simțea palpațiile, flacăra, voluptatea vieții. Ai fi zis că avea o viață a ei proprie carnea aceea, de sine stătătoare, existentă prin sine însăși. Pielea ei aurie parcă acoperea nu mușchi, nervi și oase simple, ci niște creaturi vii, ca niște șerpi mici, sau păsărele, sglobii, neastâmparate, gata s'o rupă și să țâșnească afară.

Coborîră valea până jos, trecură un drum lăaturalnic printre livezile de măslini și ieșiră la promenada aceea măreață, care se numește *Psiloma*. Este un drum de țară, pornește dela oraș, urcă cu drăgălașe serpentine muntele mic, până la Sânt-Nicolae, și de-acolo coboară, cotește, se micșorează tot mai mult și se pierde în câmpul nemărginit.

În clipa aceea, Marieta, frumoasa cameristă a doamnei Sandris, se întorcea dela Varès, — o localitate din apropiere, — unde fusese dusă să vadă pe o vară a ei. Roși la față că o vedeau boierii pe drum, singurică și gătită, se uită în pământ, zâmbi și trecu pe la marginea drumului, grăbită și rușinată.

— Dar asta-i Marieta! zise Anghelos, căruia la început îi fu cam greu s'o recunoască.

— Chiar ea în persoană! răspunse Mimis.

— Ce fată delicată, zău!

— Frumoasă însă!

— Exact; când își pune mai ales basmaua pe cap, parcă e Sfânta Fecioară...

— O, cât despre asta, mi se pare prea șmecheră, zise Mimis cu un zâmbet șiret.

Râsul acesta intrigă pe Anghelos.

— Se dă? întrebă încet.

Mimis se făcu roșu la față, dar nu-și pierdu sângele rece.

— Știu eu? Așa mi se pare...

Ceva mai încet, tânărul urmă interogatoriul, care-l distra mult.

— Ascultă... ai încercat vreodată... ai?

— Eu? a, nu!

— Cum adică? Nu-ți place?

— Mi-ar plăcea mie, dar... vezi... am crescut-o în casa noastră... și nu-mi vine să... nu merge.

Copilul voinic vorbea acum aidoma unui bărbat. Cuvintele lui, lipsită de cuviință, aveau în ele sinceritate. Și Anghelos se simți oarecum cuprins de rușine.

— Ai dreptate, zise. La asta nu mă gândisem. Dacă ești crescut în aceeași casă împreună cu o fată, și se pare pe urmă ca o rudă și nu te poți gândi să-i faci rău. Așa e...

— Incest! zise Mimis cu gura plină.

Își urmară drumul tăcuți până la Sânt-Nicolae. În odăița bisericuței cu pardoseala de piatră și cu

gardul de lemn, — unde coana Anastasena, bătrâna paracliseră, își trata vizitatorii «fără niciun deranj» cu cafea, — ședeau trei-patru prieteni și discutau cu aprindere.

— Sunt *poetii* noștri! zise cu o admirație îndejuns de evidentă Mimis. Vrei să mergem și noi! Li cunosc...

— Nu, nu, te rog! răspuse Anghelos. Mergem mai bine acolo să stăm singuri liniștiți.

Exact în fața biseriței, al cărei spate se rezema de munte, drumul cotea, se deschidea larg și forma un fel de terasă circulară cu trotuar de jur împrejur — și câțiva copaci înalți și umbroși. Terasa aceasta spânzurată, ca și marginea întregului drum, nu era decât marginea unei prăpăstii. Jos, în depărtare, se întindea fără hotare și verde peste tot câmpia, care mergea până la poalele munților din față. La dreapta se făcea marea, iar în fund, prin deschizătura a două dealuri vecine, muntele cel mare al Cefaloniei, o masă albastră, ca o zămislire de aer.

Se așezară pe prispă, la umbra unui pom în floare, în fața unei mese vopsită în vișiniu a coanei Anastasena, care primise ordinul să aducă două cafele. Anghelos, din locul lui, privea roată peisajul, recunoscând că era unul dintre cele mai frumoase pe care putea cineva să le vadă, însă nu găsea în el însuși dispoziție îndestulătoare ca să-l guste. Și preferă să se uite la figura rumenă a vărului său, cu gura minunată, care se deschidea pe jumătate ca un trandafir, cu nasul delicat și drăgălaș, care își unea voluptos și ritmic aripioarele, pe când sorbea aerul răcoros și parfumat.

— Ai vreo drăguță, Mimis? îl întrebă pe neașteptate.

Copilul râse și privi aiurea. Pălăria lui de paie, cu marginea lată, lăsată pe ochi ca o mască, arunca o umbră bruscă pe frunte și pe ochi, până la mijlocul nasului.

— Poate, zise; nu știu...

— Am auzit că te iubesc multe fete, dar că tu nu iubești pe niciuna... E adevărat?

— Cine ți-a spus? îl întrebă tinerelul tare.

— Cineva...

— Fotini, ai?

— Ce-ți pasă ție! Vorba este dacă e drept sau nu?

— Nu-i drept.

— Cași cum am zice adică... iubești și tu una...

— Multe!

Îi scăpase cuvântul acesta din urmă și râse din inimă pentru pățania lui.

— Dar cum vine asta? zise Anghelos prefăcându-se mirat. Așa faceți voi tinerii acum?... Pe vremea mea fiecare avea câte una, și dacă se supăra cu ea, atunci... agăța alta...

— O tempora! o mores! exclamă cu o grimasă și rengărească Mimis, care cu plăcere le lua pe

toate în glumă. Dar ia întreabă-mă și pe mine!? Dacă se uită vreuna la mine, mă uit și eu la ea; dacă îmi zâmbeste, îi zâmbesc; dacă îmi scrie, atunci îi scriu și eu; dacă îmi acordă un rendez-vous, — din nenorocire lucru foarte rar, dar în sfârșit! — mă duc. N'am nici bătaie de cap, nici preferințe. Se vede că încă nu s'a născut aceea care o să mă cucerească și să mă facă să le las pe toate celelalte ca să mă dedic numai ei.

— Bine zici, nu s'a născut încă, propriu zis...

Câți ani ai? Șaisprezece? Ei, bine, aceea care te va cuceri și te va face să le părăsești pe toate celelalte de dragul ei, trebuie să fie mult mai mică de 16 ani. Așa că încă nu-i nici în pântecul mamei sale.

Mimis ridică din umeri fără să răspundă. Dar nici Anghelos nu se aștepta la răspuns. Nu vorbise atât de Mimis cât de el însuși. Și privind în gol, tăcut, departe spre masa azurie zămislită din aer a marelui munte, compară etatea Fotinei cu a lui. Și văzu că fecioara, care-l cucerea în momentul acela, era cu douăzeci de ani mai mică decât dânsul!

Dacă i-ar fi spus-o cineva, pe vremea când avea vârsta lui Mimis, cu amorurile ușoare, o, tot așa ar fi dat și el din umeri și tot așa ar fi rămas tăcut.

Stătură vreo jumătate de ceas și o pornită încetșor, înapoi spre Stânca Roșie, pe acelaș drum.

Când intrară în hotare, începu iarăș nesfârșita culoare roșcată, și se desfășurară înaintea lor livezile însângerate, și reapăru urcușul iubit, și reînflori bucata triumphiulară a mării în deschizătura a două dealuri, și se înfățișară în ochii lor, armonioase, cele trei colori de lumină.

Odinioară, după cum știm, Anghelos credea că printre trunchiurile acelea groase, sub frunzișurile argintii, pe pământul roșu, vede cum înainta încet și melancolic, ca pe muntele Măslinilor cel visat, Christos cu Apostolii... Dar acum, această veche viziune o înlocuise în minte alta. Și era cu neputință să se fixeze în adâncurile tainice ale livezilor cunoscute, fără să vadă cu imaginația lui părul blond și ochii albaștri ai Fotiniei, însă la un corp mai mare decât cel natural și idealizat. Personificarea Naturii, Naiada, Zâna pădurii avea pentru el în proporții gigantice caracteristicile verișoarei lui, cu singura deosebire a expresiei. Și astfel parcă o vedea, figură întristată, printre trunchiurile îmbătrânite, sub frunzișurile argintii, peste bulgării moi ai țărâni roșii, înaintând ușor, diafan, rar și melancolic, ca și cum ar avea o durere în suflet.

Cine știe dacă nu era și aceasta o presimțire? Cine știe dacă, așa frumoasă, dulce și întristată cum era, nu avea să rătăcească într'o zi în pădurea ei cu frunzele de argint, înaintând transparent și visător, având cu adevărat o durere tainică în suflet!...

Trecuseră de izvor, când auziră în urma lor un tropăit îndepărtat.

— *Ai noștri sunt, zise Mimis.*

În adevăr. Se întoarseră și văzură peste puțin apărând la cotitura drumului, calul negru și iapa bălană. Se opriră. Fotinl, cum îi văzu de departe, se îndreptă spre ei în galop. D-l Sandris rămase în urmă.

— La o parte! strigă amazoana; la o parte!

Anghelos se dădu la o parte cu câțiva pași, dar observă iar că era în direcția galopului. Se dădu încă puțin, — la fel. Nebuna de Fotinl o făcea dinadins.

— La o parte! la o parte! striga mereu.

Și drept în el. La un moment, văzându-se încolțit, Anghelos fu nevoit să întoarcă spatele și să alerge spre marginea drumului. Puțin a lipsit, pe când trecea uraganul pe lângă el, să-l târească și să-l arunce în șanț. Ba chiar în sborul lui repede, coasta animalului îl atinsese puțin.

— Frumoasă glumă! strigă Mimis prefăcându-se supărat, dar râzând pe ascuns de zăpăceala lui Anghelos.

Fotinl înaintă încă puțin și treptat, treptat micșorându-și viteza, se opri la intrarea podișului.

— Te-am lovit, Anghelo? întrebă neliniștită de departe.

— Nu, răspuse Mimis; numai că l-a mângâiat puțin din coastă burta iepei tale.

— Ce sunt eu de vină? se apără Fotinl. De departe am răgușit strigând la voi să-mi faceți loc, și tot în fața mea erați. N'aveți picioare să vă mișcați?

— Taci, taci, ștregărițo! strigă Anghelos pe când se apropia de ea alergând, — să nu-ți iau acuma biciușca și...

— Stai la un loc! făcu Fotinl râzând nebunește; și înălță cravașa sus, ca s'o apere de atacul vărului ei.

— Nu te teme, nu-ți fac nimic, zise Anghelos, obosit mort de atâta alergătură; să te ajut numai să descaleci.

— Haide.

Fotinl aruncă hăturile lui Nionios, care abia soseise în clipa aceea, și sglobie se pomeni în brațele vărului ei. Acesta, înainte de a o lăsa jos, îi strânse o clipă trupul, la subsuori, puternic, cu dragoste, cu dor, dar și cu un pic de răutate, ca și cum voia mai mult să o doară pe ea decât să simtă el plăcere. Fața lui, pe care fata n'o vedea, avea o expresie de jale, de pică, și gândul lui, cu strânsoarea aceea răzbunătoare, o întreba: «De ce ai plecat de lângă mine? de ce m'ai lăsat!»

Ca și cum își vărsase cu asta necazul, își regăsi îndată calmul și veselia. Fotinl era acolo...

Atunci, făcând comparație între tristețea absenței și bucuria întoarcerii ei, Anghelos își dădu seama că fericirea din Stânca Roșie era stricată. Nu mai era pentru el simțământul acela dulce

neturburat și neprefăcut din întâia zi. Din clipa în care luarea lui aminte deosebea dintre toți cei de-acolo numai pe vara lui, din clipa în care fără să vrea începu s'o dorească, o veselie curată, o seninătate neprihănită, o fericire de vacanță, după cum i-o făgăduise la început Stânca Roșie, era cu neputință. Începu prefăcătoria, neliniștea, agonia, bătăile inimii, goana aceea dureroasă după clipele unei fericiri tainice și mai vii, — vis poate adevărat, pe care însă trebuia să-l plătească scump.

După masă, întreaga familie, împreună cu Anghelos, plecă la oraș. Trăsura îi aduse până la Mitropolie și se opri acolo să-i aștepte până își făceau plimbarea.

Se duseră la Piață, zăboviră puțin pe la Club, stătură de vorbă cu diferite grupuri, luară câte o înghețată, — trufanda, — și de-acolo porniră spre strada Marina.

Anghelos simțea o deosebită plăcere văzând lumea aceea plicticoasă și veselă, răspândită în localuri, cu ifosul duminical, jovial, veșnic în mișcare, cu zâmbetul pe buze și cu mâna la pălărie. Cele două piețe, micuțe, cu grupurile vesele, cu saluturile și cu zarva lor, păreau niște saloane primăvăratice. Iar drumul larg și nesfârșit al cheiului, cu cafenelele, cu parada trăsurilor și cu panorama cartierului Ammos la capăt, îi făcea impresia unei cu adevărat frumoase plimbări și-i amintea ceva din Napoli și Santa Lucia. Alături de Fotinl, — mergeau amândoi înainte, — toate le vedea frumoase și plăcute... Numai Zacynthiencile nu le găsea pe placul lui, ca data trecută; iar când Fotinl îi arătă vreo 2—3 din cele pe care le ținea minte de atunci, se miră și el în ce hal *au ajuns*. ...

În mijlocul străzii Marina văzură o cabrioletă particulară, lucioasă, împodobită toată, care venea dele Ammos. Era condusă de un tânăr, cu barba blondă, cam de vreo 30 de ani, care avea lângă el o tânără simpatică și elegantă, amândoi cu haine bogate, fantezie.

Se salutară foarte cald. Tânărul vesel își scoase pălăria, iar tânăra, pe când alerga trăsurica, avu timpul să arunce și câteva cuvinte:

— La revedere, Fotinițo... ce mai faci, dragă?... vreau să te văd! când ne mai vedem?

Se ridicase și-și întorsese capul înapoi, ca să termine; și trimise Fotiniei, cu un răs dulce, un sărut, două săruturi, deasupra capotei lăsate a gabrioletei. Fotinl se opri cu aceeași dragoste și plăcere.

— Am să viu, îi strigă. Negreșit... într'una din zilele astea, am să viu!... La revedere, Iulia!

Și pe când porneau din nou, Anghelos o întrebă:

— Sunt frați?

— Adevărat, ai văzut cum seamănă?... Nu sunt însă frați... sunt veri primari.

— A, bravo! ca și noi, făcu Anghelos vesel.
— Da, da, răspunse Fotini; ca și noi... dar nu întocmai ca noi.

— Adică?

— Știu și eu... cum să-ți spun? Eu nu cred în ceea ce spune lumea pe socoteala sârmanei Iulia. Și-și trecu mâna pe sub brațul lui, se aplecă spre el cu încredere și-i murmură:

— Se zice că se iubesc.

— A, cum așa? făcu Anghelos cu o tresărire de bucurie.

— Da... închipuește-ți, dragă, veri primari! E grozav!... Cum ar putea iubi cineva?... A! lumea este foarte rea.

Tăcură câteva clipe. Apoi Anghelos zise:

— Dar de ce ți se pare așa de curios? Eu am impresia că e ceva foarte firesc. Un tânăr poate iubi pe oricare fată... ce-are a face dacă-i e vară. Parcă în străinătate nu se iau în căsătorie verii între ei?

— Ce urât lucru! se strâmbă Fotini.

— De ce urât? Dacă se poate face, dacă e ceva firesc?

— Dar nu tot ceea ce e firesc înseamnă că e și frumos.

— Ba, dimpotrivă, numai ceea ce e firesc e și frumos.

— Se poate, zise Fotini necăjită. Dar eu tot nu primesc... Inchipuește-ți acum, eu să te iubesc pe tine!...

Și deodată izbucni în râs. Râsul ei cam supără pe Anghelos.

— Adică ce? zise; sunt eu atât de urât și de rău?

— Dar ce tot vorbești, omule! protestă Fotini. Eu vorbesc din punctul de vedere al rudeniei.

— Dar dacă n'aș fi fost vărul tău? îndrăzni să întrebe.

Fotini răspunse cu un râs mai supărător.

— De ce râzi? zise Anghelos râzând și el.

— Dar ești bătrân, omule, — glăsuie Fotini, însă cu un ton mângâietor și dragăstos, care-i răpea orice îndreptățire să se creadă jignit.

— Bine, zise; dacă aș fi fost însă mai tânăr?

— Uf! m'ai înnebunit! făcu Fotini. Dacă nu-mi erai văr... dacă erai mai tânăr... dacă... dacă... știu eu ce-ar fi fost? La urma urmei nu sunt deloc dispusă să-ți spun. Vreau să te necăjesc, așa cum m'ai necăjit tu, până să-mi spui dacă-ți par frumoasă sau nu... ori crezi că am uitat?

— Știu că ai s'o ții minte până la moarte, zise tânărul, dar nu-i tot una.

— Ba e tot una. Mă întrebi și tu dacă te găsec atât de frumos, încât dacă ne-am fi potrivit și la celelalte, să te pot iubi. Nu-i așa? Ei bine, asta n'o știu! n'am să ți-o spui niciodată!...

Și se opri brusc în mijlocul drumului și se întoarse să vadă unde sunt ceilalți. Domnul Sandris, doamna Sandris și Mimis rămăseseră în urmă. Și Fotini, mută de necaz, îi aștepta să se apropie.

GRIGORIOS XENOPOULOS

(Urmează)

din grecește de Anton Mistachide

desene de I. Teodorescu-Sion

